

killiliisa

– KILLILIISA –
Innuttaasunut

OQAASERTAQ

Quppersagaaraq una aqputissiuussisuuvoq meerartatta qarasaasiaq aqputi-galugu aammalu nunarsuarmi inooqataanerminni kanngutsaatsuliorfigineqar-nerat pillugu, qanoq ililluta tamattaalluta illersuiniarsinnaanitsinnut.

Ilitsersuummi matumani killissaq qaangerlugu pissusilersortoqarpat meerar-tagut eqqorneqarsimasut illersorniarlugit tamatuma qanoq ilillugu aqussinnaa-nissaa aammalu aarlerinartoqarsorinarpat qanoq kommunemut nalunaarute-qartoqarnissaanut ilitsersuutaavoq. Quppersagaaraq angajoqqaanut, qanigisa-nut innuttaasunullumi tamanut akisussaaffimmik tiguisusunut ikiuutaa-sinnaavoq, taamalu meeqqat ikiorneqarnissamik illersorneqarnissamillu pisa-riaqartitaannik toqqissinermik isumannaannermillu pilersitsissalluni.

Quppersagaaraq tigussaasumik aammalu qarasaasiakkut nassaarineqar-sinnaavoq. Tigussaasumillu perusukkukku mailimut uunga attaveqarlutit qinnutigisinnaavat paarisa@nanog.gl

MEEQQAT ATUGARLIORTUT IKIORNISSA-ANNUT TAPERSERSORNISSAANNULLU QANOQ IKIUUSSINNAAVIT?

Allanngueqataanissamat periarfissarpasuaqarpoq:

Nalunngiliuk meeqqanut inuusuttunullu sunngiffimmi sammisassaqaartitsinerit meeqqat atugarliornissaannut kinguaassiuutitigullu atornerlunneqaanginnissaannut illersuutaammata?

Kajumissutsimik sulilerit najuk-kanniluunniit tapersersuillutit Meeqqanik tapersersuiffiusumi peqatigiiffimmi nammineq kajumissutsimik suleqataasoqarsinnaavoq, allamik peqateqarluni sunngiffimmi meeqqanut sammisassaqaartitsisoqarsinnaavoq imaluunniit ikiuiniaqatigiiffit aqputigalugit tapersersuisoqarsinnaalluni.

Suliffeqarfii ilaat suleqateqarnissamat ammasuupput. Sulerusuttut allat suleqatigikkit meeqqanullu sammisassanik aallartitsillutit.

Malugiuk: Kajumissutsimik sulisuugaanni meeqqamik innarliisimanginnermik uppernarsaammik piniarnissaq inatsitigit piumasaqaataavoq.

Maligassiuigit

Killissannik qaangiisunik pissusilersorfigeqarnerit unitsikkukku imminut illersussaait taamaasillutillu aamma

meeqqanut takutissavat qanoq killi-liisoqarsinnaanersoq. Taamaaliornikkut maligassiuissaait allallu ilittut iliornissaannik isumassarsitillugit.

Unitsiguk

Meeqqat namminiussuseqarput misigisuseqarlutik pisinnaatitaaffeqarlutillu. Meeraq sumiginnarneqartoq imaluunniit kinguaassiuutitigut atornerlunneqartoq paasigukku tamatuma unitsinnissaanut meeraq ikioruk. Eqqaamassavat unitsitsinissamat meeraq inersimasumit ikiortariaqarmat.

QAQUGUKKUT ERNUMASSAVIT?

Ilaanni meeraq atugarliorpa-sinnersoq takuneqarsinnaasarpoq, tusaaneqarsinnaalluni malugineqarsinnaalluniluunniit. Ernumasinnaavutit nalulluguli ernumaninnut tunngavissaqarnersoq.

Immaqa meeqqap kinguaas-siuutitigut atornerlunneqarsinnaanaera ernumassutigat?

Kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimaneq pisuusarpoq sakkortoq kingunerluuteqalersitsisartoq. Meeqqat amerlanersaat tarnikkut timikkullu qisu-ariaateqartarput.

Meeqqat kinguaassiuutimikkut atornerlunneqarsimasut assigiinngitsorujussu-armik qisuariartarput. Ilaat matusarput nanertisimasutut misigisimalerlutik allallu avammut qisuariaateqartarput kamaqalerlutillu.

Kinguaassiuutitigut atornerluinerup paquminartuunera meeqqat malugisinnaavaat. Amerlasuutigut meeqqat qanoq pineqarsimanermnnik oqaluttuarneq ajorput, isertuussineralli artukkiisinnaasarpoq. Meeraq isertuussigaangami assigiinngitsorpassuutigut takussutis-saqarsinnaasarpoq (assersuutigalugu sinissinnaannginneq, sinnattupilunneq, imminut ajoquserneq).

Meeqqamik ernumagisaqarumaqanoq iliorsinnaavunga?

Meeqqamik atugarliuuteqarpassittumik takusaqaruit ernumassuteqarlutillu meeqqap kommunerisaanut nalunaaruteqassaait. Nalunaaruteqarnermi meeqqap atugarliorneranut pissutaasoq ilisimanissallugu pisariaqaqngilaq.

Suliaqartut annertusisamik nalunaaruteqartussaaitaapput meeqqamilli atugarliortumik takusaqarlutalu misigisaqarutta nalunaaruteqarnissamut tamatta akisussaaffeqarpugut.

Kommunip nittartagaani adressinut oqarasuaatillu normiunut paasissutissat nassaarisinnaavait.

KINGUAASSIUUTITIGUT ATORNERLUINEQ PILLUGU MEERAQ QANOQ OQALOQATIGISINNAVIUK?

Kinguaassiuutitigut atornerluineq pillugu meeqqamik oqaloqateqarniarneq ilungersunarsinnaavoq, kisianni tapersersuinikkut, tusarnaarnikkut meeqqamillu ataqqinninnermik takutitsinikkut meeraq ikiorsinnaavat.

Ataqqinnittumik paasinnittumillu pissuseqarit

Kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimanermik oqaluttuarnissaq meeqqamut ilungersunarsinnaavoq tamannalu assigiinngitsunik peqquteqarsinnaavoq. Imaassinnaavoq meeqqap ilisimanngilaa pisimasoq atornerluinerusoq, imaassinnaavoq meeraq imminut pisuutittoq kanngusuttorluunniit imaluunniit kinguaassiuutitigut atornerluinerup qanoq ilungersunartiginera paquminartigineralu meeqqap malugisinnaagaa.

Meeraq kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimanerminik oqaluttuarpat qanoq iliussavit?

Meeraq kinguaassiuutimigut atornerlunneqarsimalluni oqaluttuarpat pingaaruteqarpoq meeqqamut oqaatigisallugu inersimasumut oqaluttuarnera eqqortuliornerusoq.

Kingorna meeqqamut nassuiaatigissavat atornerluineq unitsinniarlugu meeqqallu eqqortumik ikiorneqarnissaa siunertaralugu kommunimut ilisimatitsissallutit. Meeqqap taamaalilluni illit inersimasutut iliuuseqarnissamut akisussaaffim-

mik tiguserit paasissavaa toqqississutigalugu.

Meeraq tapersersoruk

Meeraq tapersersorsinnaavat qani-laarfigalugu, piffissaqarfigalugu oqalun-neranillu qallertarnagu tusarnaarlugu. Meeraq aamma aperisinnaavat: Qanoq ippit? Arlaannik oqaluuserusutaqarpit? Meerarli oqaluttuarusunngippat taman-na inersimasutut ataqqisariaqarpit. Meeqqap takuneqartutut tusaaneqar-tutullu misiginissaa pingaartueqarpoq oqaluttuarnissaminullu piareeruni illit inissaqartitsillutit toqqissisimatitsinissat pingaaruteqarpoq.

Meeraq qanimut attaveqarfigisarigukku akuttunngitsumik qanoq inneranik ape-risarnissaa pingaaruteqarsinnaavoq.

INTERNETIKKUT ATORNERLUISOQARSINNAAVA?

Aap, internetikkut atornerluisoqarsinnaavoq. Internetikkut atornerluinerit inoqatinut ataveqaqatigiittarfisigut pigajut-tarput. Imaassinnaavoq meeraq atisaqarani atisaqarpiarani luunniit assiminik nassiussinissamut kimigiiserfigineqarsimasoq. Taaguutit "grooming" imaluunniit "sextortion" pissusilersuutit taamaattunut atorneqarajupput.

Grooming sunaava?

Grooming tassaavoq inersimasup tatiginarsaartumik pissusilersorluni piffissap ingerlanerani meeqqamut kinguaassiutit tunngasunik siunertapiloqarluni qanimut atassuteqalerni-nera. Grooming piffissap ingerlanerani pisarpoq amerlasuutigullu meeqqamik avatangiisaanillu, soorlu angajoqqaav-
nik, annertuumik uukapaatitsinermik ilaqartarluni. Grooming uukapaatitsi-nermut tunngassuteqarmat atornerlun-
neqarsimaneq meeqqamut paasiuminaas-
sinnaavoq.

Ullumikkut groomingit amerlaner-
saat digitali aqqutigalugu taamaallaat
pisarput. Kisianni grooming timalim-
mik aamma pisinnaavoq, taamaattuni
amerlanertigut inersimasoq groomerisoq
meeqqamut atassuteqareertuusarpoq.

Grooming meeqqamut annertuumik
kingunerluuteqarsinnaavoq. Meeqqat
taamak pineqarsimanerminnut immi-
nut pisuutissinnaasarput. Kanngusus-
sinnaapput imaluunniit inersimasumit
tatiginnaasorisaminnit sianiinnaer-
neqarsimasutut sumiginnarneqarsi-
masutullu misigisinnaallutik. Meeraq
tatiginninnerigaluaminik pakatsisinne-
qarsinnaavoq inersimasunullu tatiginnis-
sinnaajunnaartutut misigaluni.

Grooming pinerluttulerinermut inatsim-
mi § 82 a-p ataani 1. juuli 2024-meer-
sumi ilanngunneqarpoq. Imaappoq
grooming inerteqqutaavoq, aamma
imaappoq inersimasoq kinguaassiutit
tunngasunik siunertaqarluni meeqqamik
qanillisaaraluni uukapaatitsilluni atas-
suteqalerniaraluarpat inerteqqutaavoq.
Aamma timalimik kinguaassiutiti-
gut atornerluisoqarsimannikkaluarpal-
luunniit.

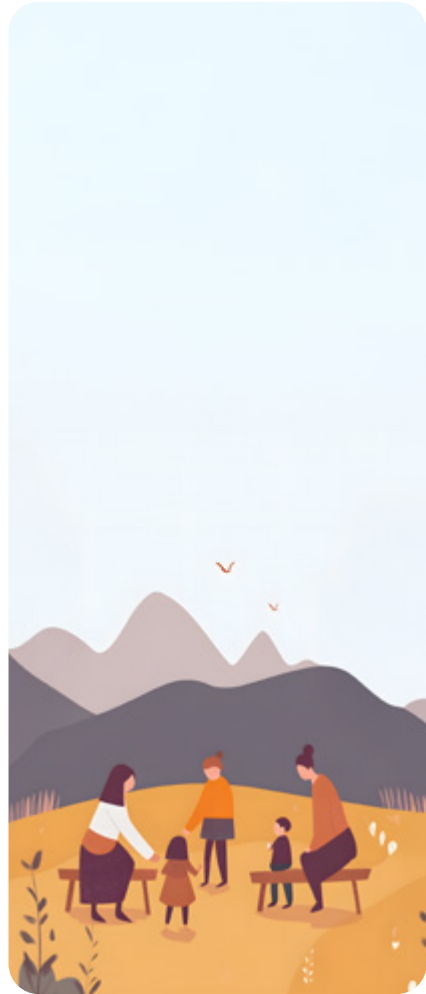

Sextortion sunaava?

Sextortion tassaavoq oqaatsit atoqatigiinneq, tuluttut "sex" aamma pinngitsaaliineq pillugu oqaatsip "extortion"-ip katinnerat.

Sextortion pineqartillugu pinngitsaaliisup pinerluffigisami atoqateqarnermut tunngasunik kinguaassiutaanilluunniit tunngasunik assinik videunillu atorluni pinngitsaaliisarpoq. Assersuutigalugu pinerlineqartoq aningaasanik akileeqqullugu imaluunniit kinguaassiuutinut tunngasunik assinik amerlanerusunik nassusseqqullugu piunaffigineqartarpoq taamaasiunngippallu sakkugineqartarpoq assit pinerlineqartup ilaqutaanut imaluunniit Facebookimi ikinngutaanut nassiuunneqassasut. Sextortionimik meeraq aqusaagaqarsimagaangami kingunerlutsiterujussuuartarpoq.

Sextortion 1. juuli 2024-mi inertequtaalerpoq pinerluttulerinermi inatsimmi kinguaassiuutitigut pinerluutit pillugit § 77-81 annertusineqarmata. Imaappoq pinerluttoq pinerluffigisaminut unioqqutitsilluni kinguaassiuutitigut sumik arlaanik iliorfigeqqulluni ki-migiiserpat tamanna inertequtaalerpoq.

<https://redbarnet.dk/vores-arbejde/barn-i-danmark/vold-og-overgreb/hvad-er-grooming/>

<https://redbarnet.dk/foraeldre/leksikon/sextortion/>

MEEQQAMUT KINGUAASSIUUTITIGUT ATORNERLUNNEQARSIMASUMUT ANGAJOQQAAJUIT QANIGISAASUUL-LUTILLUUNNIIT?

Meeqqamut kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimasumut angajoqqaajuguit qanigisaasuullutilluunniit misigissutsinik sakkortuunik aporaattunik akuttunngitsumik misigisaqartarsinnaavutit. Imminut pisuutissinnaavutit kanngusullutilluunniit, aamma kamanneq, aliasunneq imaluunniit qanoq iliuuseqarsinnaannginneq aamma misigisarsinnaavutit.

Atornerluineq siusinnerusukkut paasisimannginnakku immaqa imminut pisuutipputit? Siusinnerusukkut iliuuseqarsimannginnavit immaqa aliasuutigaa? Naammangitsutut immaqa aamma misigivutit? Meeqqavit anniaatai annernartumik malugisinnaallugit ikiornissaanulli qanoq iliorsinnaanerlutit nalullugu?

Meeraq tapersersoruk

Eqqaamassavat meeqqamut qanilaartuunissat, asanninnermik takutitsivigalugu meearlu paasitillugu kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimanini nammineerluni pisuussutiginnikkaa.

Qisuariarnerit pissusissamisoorput

Misigissutsitit sakkortunerulersinnaaput ilisimassavallu nalinginnaalluinnarmata ikiorneqarnissamullu aamma periarfissaqaravit.

QANOQ NALUNAARUTEQASSAVIT?

Meeqqamik ernumagisaqaruit pingaaruteqarpoq nalunaaruteqarnissat. Meeqqammi pitsaanerulernissaanut kommuni ikiuinissaminut periarfissaqalissaaq.

Nalunaaruteqarneq sunaava?

Nalunaaruteqarneq tassaavoq meeqqamik 18-it inorlugit ukiulimmik ernumagisaqarluni kommunimut saaffiginnisuteqarneq.

Nalunaaruteqarnissamut kikut tamarmik pisussaaffeqarput.

Qaqugukkulli nalunaaruteqassavit?

Nalunaaruteqassaait assersuutigalugu meeqqap:

- kinguaassiuutimigut atornerlunneqarsimanagera ernummatigigukku
- timikkut aamma/imaluunniit tarnikut nakuuserfigineqarsimasinnaanera ernummatigigukku.
- paarinerlunneqarnera ernummatigigukku

Sulisut meeqqanik inuusuttunillu sullissisut nalunaaruteqarnissamut annertusisamik pisussaaffeqarput. Sulisut nipangiussisussaataagaaluarlutik meeqqamik ernumagisaqarnerminni kommunimut nalunaaruteqarnissamut pisussaaffeqarput. Nalunaaruteqartussaataaneq nipangiussisussaataanermi pingaarneruvoq.

Nalunaaruteqarneq sunik imaqassava?

Takusatit, tusakkatit malugisatillu ersarissumik nassuiakkit. Meeqqap qanoq innera pillugu paasissutissanik aamma tunniussaqaarsinnaavutit.

Tamatuma saniatigut meeraq qanoq ilisarisanerlugu nassuiassavat. Meeraq angajoqqaavilu pillugit paasissutissat (soorlu aqqa, ukua najugaalu) ilisimatississutiginnissat pitsaasuusaaq.

Nalunaarut sumut nassiunneqassava?

Kommuni oqarasuaatikkut, ornigulutit ilisimasannik oqaluttuarnikkut imaluunniit e-mailimik/allakkamik kommunimut imaluunniit illoqarfisanni/nunaqarfisanni isumaginnittoqarfimmut nassiussinikkut nalunaaruteqarsinnaavutit.

Nalunaaruteqaleruit atinnik isertuussinissamut periarfissaqarputit.

Kommunip nittartagaani najukkat oqarasuaatillu normui pillugit paasissutissat nassaarisinnaavatit.

KINGUAASSIUUTITIGUT NALUNAARUTEQARUIT KOMMUNI QANOQ ILIUSSAVA?

1. Tigusineq:

Kommuni innuttaasumut iliuuseqartussaataaavoq. Nalunaaruteqartoqarpap meeqqap atugarisai kommunimit misissorneqassapput meerarluk kommunimit ikiorneqarnissamik pisariaqartitsinersoq paasiniarlugu.

2. Misissuineq:

Kommuni qaammatit marluk iluanni meeqqamik meeqqallu ilaqutaanik oqaloqateqarnikkut meeqqap atugarisani misissuisaaq. Kommunip ilaanni meeqqap meeqqerivia atuarfaluunniit aamma oqaloqatigisarpai. Tamanna tassa taaneqartarpoq isumaginninnikkut misissuineq.

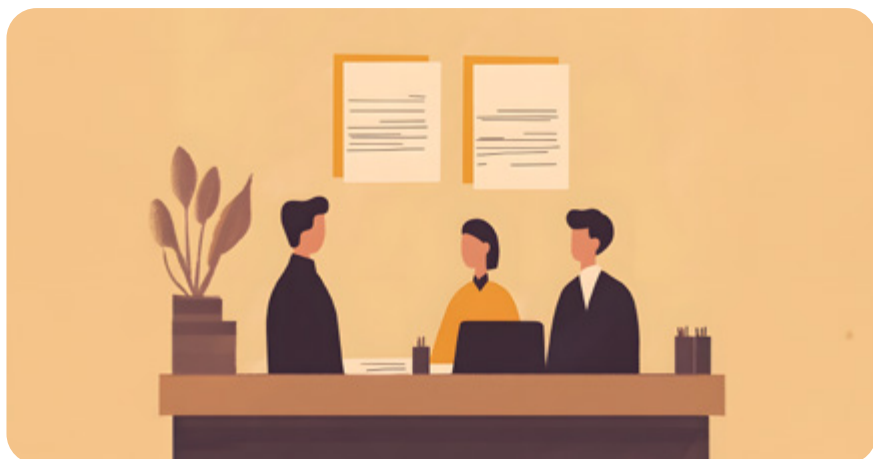
3. Aalajangiineq:

Nalunaaruteqarneq meeqqamut kingu-

aassiuutitigut atornerlunneqartumut tunngassuteqarpap kommuni politiinut nalunaaruteqassaaq.

Isumaginninnikkut misissuineq ikiuinissamut tunngavissaqartitsippat, assersuutigalugu ilaqutariit tamarmiisut ilaqutariinnut sullissivimmi ikiorneqarnissamut imaluunniit meeraq ulloq unnuarluk paaqqinniffimmi imaluunniit ilaqutariinni paarsisartuni ikiorneqarnissamik pisariaqartitsippat kommuni neqerooruteqarsinnaavoq.

Kommuni ilaatigut aalajangertarpoq meeqqap ikiorneqarnissaanik neqeroortoqassanngitsoq imaluunniit ikiuineq ingerlateqqinneqassanngitsoq. Illit ilisimangisannik tamatumunnga pissuterpassuaqarsinnaavoq.

ATTAVISSAASINNAASUT – IKIORTISSAQ SUMIIPPA?

Kommunit nittartagaat:

- www.avannaata.gl
- www.qeqertalik.gl
- www.qeqqata.gl
- www.sermersooq.gl
- www.kujalleq.gl

Politiit:

- Qitiusumik pigaartut, pinartunut ulloq unnuarlu ammasoq: 701448
- Illoqarfinni/nunaqarfinni politiit: www.politi.gl-ikkut attavissanut paasissutissat nassaarikkitt

Isumaginninnermi pigaartoq:

- Kommunerisavit nittartagaani illoqarfigisanni/nunaqarfigisanni normu nassaariuk

Tusaannga:

- Oqarasuaatip normua: 801180
- Sms-ernissamut allaffigisassaq: 1899

